

Na temelju članka 25. stavak 10) Zakona o unutarnjoj trgovini ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), federalni ministar trgovine donosi

PRAVILNIK O OBLIKU, SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA TRGOVAČKE KNJIGE

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se oblik, sadržaj i način vođenja trgovačke knjige za trgovinu na veliko, trgovačke knjige za trgovinu na malo i trgovačke knjige za trgovačke usluge.

Članak 2.

- (1) Trgovačka knjiga je knjiga u kojoj se vodi evidencija nabavke i prodaje robe i proizvoda (u daljnjem tekstu: roba) i evidencija izvršenih trgovačkih usluga, a čine je:
  - a) Trgovačka knjiga za trgovinu na veliko - obrazac TKV;
  - b) Trgovačka knjiga za trgovinu na malo - obrazac TKM;
  - c) Trgovačka knjiga za trgovačke usluge - obrazac TKU.
- (2) Trgovačka knjiga vodi se odvojeno za trgovinu na veliko i trgovinu na malo. Pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje trgovačke djelatnosti i druge pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje djelatnosti proizvodnje (u daljnjem tekstu: trgovac) kada obavljaju promet robe ili proizvoda dužne su voditi trgovačku knjigu za trgovinu na veliko i trgovinu na malo u zavisnosti od oblika trgovine, odnosno prometa koji obavljaju (u daljnjem tekstu: trgovačka knjiga). Ove evidencije sadrže podatke o nabavci i prodaji robe, odnosno podatke o zaduženju za vlastite proizvode i njihovoj prodaji.

Članak 3.

- (1) Trgovačka knjiga iz članka 2. stavak (1) vodi se elektronskim putem ili na propisanom Obrascu trgovačke knjige.
- (2) Ako se trgovačka knjiga vodi elektronski, trgovac je dužan unositi podatke prema propisanom Obrascu trgovačke knjige zavisno od oblika trgovine koju obavlja.
- (3) Obrasci trgovačke knjige iz stavka (1) ovog članka su sastavni dio ovog pravilnika.

Članak 4.

- (1) Trgovačku knjigu trgovci vode posebno za svaki prodajni objekt, poslovnu jedinicu i drugo prodajno mjesto.
- (2) Trgovac koji u okviru prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta ima više odjeljenja ili prodajnih mjesta trgovačku knjigu vodi posebno za svako odjeljenje ili prodajno mjesto.
- (3) Za prodaju robe izvan prodavaonice kao što su: prodaja na štandovima, stolovima i u boksovima na tržnici na malo, na štandovima i stolovima izvan tržnice na malo, prodaja na daljinu (putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem interneta, prodaja putem telefona), direktna prodaja putem posrednika, prodaja putem automata, trgovac vodi trgovačku knjigu u sjedištu trgovca.
- (4) Za povremenu prodaju robe s kojom je zadužena prodavaonica, izvan njenih prostorija (prigodna prodaja na sajmovima, izložbama i sličnim priredbama), na tom izdvojenom prodajnom mjestu trgovac mora osigurati ispravu o zaduženju tog prodajnog mjesta.
- (5) Zaduzenje mjesta gdje se vrši povremena prodaja evidentira se na osnovu predispozicije, interne otpremnice ili drugog odgovarajućeg dokumenta, dok se razduženje vrši na osnovu dnevnog prometa odnosno računa o prodaji. Po

zatvaranju prodajnog mjesta sačinjava se dokument o povratu kojim se vrši ponovno zaduženje prodajnog objekta.

Članak 5.

- (1) Trgovačka knjiga ima karakter javne isprave.
- (2) Trgovačka knjiga je uvezana jamstvenikom, prošivena i zapečaćena pečatnim voskom.
- (3) Svaka strana mora biti numerirana rednim brojem.
- (4) Trgovačku knjigu ovjerava ovlaštena osoba - trgovac i organ općine, grada ili županije nadležan za poslove gospodarstva, a prije unosa podataka.

Članak 6.

- (1) Ako se trgovačka knjiga vodi elektronski putem računara, svaka strana nakon tiskanja mora biti numerirana, povezana i ovjerena od strane odgovorne osobe trgovca.
- (2) Otiskane strane iz evidencije moraju u cijelosti odgovarati podacima (sadržaju) iz obrasca trgovačke knjige prema kronologiji evidencije u elektronskoj formi.
- (3) Radi dostupnosti evidencije iz stavka 1. ovog članka nadležnim inspeksijskim organima, prilikom inspeksijskog nadzora, vrši se dodatno otkrivanje podataka iz računara.

Članak 7.

- (1) Trgovačka knjiga vodi se ažurno po načelima urednosti i točnosti, na način da programsko rješenje elektronskog načina vođenja TK ne dozvoljava brisanje, izmjenu ili dopunu unijetih podataka.
- (2) Trgovačka knjiga vodi se tako da omogućava uvid i kontrolu izvršene nabavke i prodaje robe, po kronološkom redoslijedu.

Članak 8.

- (1) U trgovačku knjigu unose se podaci o nabavci i prodaji kao i podaci o drugim promjenama (povrat, otpis, rashod, manjak, višak, promjene cijena i sl.) najkasnije narednog dana za prethodni dan.
- (2) Odredba stavka 1. ovog članka ne odnosi se na nabavu odnosno proizvodnju proizvoda koji se dnevno dostavljaju, odnosno prodaju i to kruha, peciva, kratkotrajnog mlijeka i dnevnog tiska čije se zaduženje u trgovačkoj knjizi vrši dekadno tj. do 10, 20. i zadnjeg dana u mjesecu za proteklu dekadu.
- (3) Roba se ne može staviti u prodaju prije evidentiranja u trgovačkoj knjizi, osim proizvoda iz stavka (2) ovog članka.

Članak 9.

Knjiženje u trgovačkoj knjizi vrši se na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava (fakture-računa, otpremnice, dostavnice, prijemnice, izdatnice, međuskладишnice, dnevnog izvješća prometa na benzinskoj pumpnoj crpki, zapisnika, popisne liste, dokumenta o predispoziciji, povratu, otpisu, rashodu, promjeni cijena, i dr.).

II. VOĐENJE TRGOVAČKE KNJIGE ZA TRGOVINU NA VELIKO - OBRAZAC TKV

Članak 10.

Trgovačke knjige za trgovinu na veliko - Obrazac TKV sadrži najmanje sljedeće kolone:

- a) redni broj,
- b) datum,
- c) opis promjene,
- d) zaduženje bez PDV-a,
- e) razduženje bez PDV-a,
- f) odobreni rabat.

Članak 11.

- (1) U trgovačkoj knjizi za trgovinu na veliko knjiženje nabavke i prodaje robe vrši se na sljedeći način:

- a) u kolonu 1 upisuje se redni broj svakog pojedinačnog knjiženja;
- b) u kolonu 2 se upisuje datum knjiženja poslovne promjene;
- c) u kolonu 3 upisuje se naziv, broj i datum dokumenta o zaduženju i razduženju robe;
- 1) Pri knjiženju nabavke, odnosno zaduženja, pored podataka iz točke c), upisuju se naziv i sjedište dobavljača, broj kalkulacije, odnosno naziv, broj i datum internog dokumenta o zaduženju.
  - 2) Pri knjiženju prodaje robe upisuje se naziv, broj i datum dokumenta o prodaji, te naziv i sjedište kupca.
  - 3) Pri knjiženju drugih promjena (promjena cijene, otpis i sl.) upisuje se naziv, broj i datum dokumenta;
- d) u kolonu 4 upisuje se prodajna vrijednost robe iz veleprodajne kalkulacije (prodajna vrijednost bez PDV-a), odnosno vrijednost robe po prodajnoj cijeni;
- 1) U kolonu 4 upisuju se i podaci o promjeni cijena, povratu robe, predispozicije, i drugim poslovnim događajima koji utiču na zaduženje prodajnog mjesta.
  - 2) U ovu kolonu upisuje se i otprema robe vlastitim prodajnim objektima storno knjiženjem vrijednosti otpremljene robe na temelju odgovarajućeg internog dokumenta;
  - 3) Knjiženje u slučaju promjene cijena vrši se na temelju zapisnika o izmjeni cijena.
  - 4) Na temelju zapisnika o izmjeni cijena, odnosno odgovarajuće knjigovodstvene isprave, iznos kojim se uvećava vrijednost robe knjiži se kao nabava, a u slučaju smanjenja vrijednosti robe vrši se storniranje iznosa u koloni zaduženja.
- e) u kolonu 5 upisuje se vrijednost robe isporučene kupcima na temelju računa, odnosno otpremnice. Razduženje se evidentira po prodajnoj vrijednosti iz računa ili drugog dokumenta o razduženju (bez PDV-a). Rabat odobren na računu ne ulazi u vrijednost razduženja.
- 1) U kolonu 5 upisuje se i vrijednost otpisa robe (kalo, rastur, kvar i lom) kao i manjka utvrđenog na zalihama, a na temelju odgovarajuće knjigovodstvene isprave.
- f) u kolonu 6 upisuje se iznos odobrenog rabata na računu kupca;
- 1) Naknadni rabati koji se ne odobravaju na računu ne evidentiraju se u TKV.
- (2) Razlika zbira kolone 4 i kolone 5 je vrijednost zaliha u prodajnom objektu ili drugom prodajnom mjestu.
- Članak 12.
- (1) Za nabavljenu robu sastavlja se kalkulacija cijena za trgovinu na veliko - Obrazac KCV, koja sadrži najmanje sljedeće podatke:
- a) naziv i sjedište trgovca,
  - b) naziv i sjedište prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta,
  - c) broj kalkulacije,
  - d) datum sačinjavanja kalkulacije,
  - e) naziv i sjedište dobavljača,
  - f) naziv, broj i datum dokumenta po kome je nabavka izvršena,
  - g) redni broj,
  - h) trgovački naziv robe,
  - i) jedinicu mjere,
  - j) količinu,
  - k) fakturnu cijenu po jedinici mjere bez PDV-a,
  - l) fakturnu vrijednost bez PDV-a,
  - m) zavisne troškove bez PDV-a,
  - n) nabavnu cijenu po jedinici mjere bez PDV-a,
  - o) nabavnu vrijednost bez PDV-a,
  - p) stopu razlike u cijeni,
  - q) iznos razlike u cijeni,
  - r) prodajnu vrijednost proizvoda ili robe bez PDV-a,
  - s) prodajnu cijenu bez PDV-a.
- (2) Trgovac (odgovorna osoba) je obavezan točnost izrađene kalkulacije cijene ovjeriti svojim potpisom i pečatom.
- (3) Kalkulacija cijena sačinjava se prije stavljanja robe u promet.
- (4) Trgovac koji stavlja u promet vlastite proizvode prodajno mjesto zadužuje internim dokumentom koji sadrži najmanje naziv robe, jedinicu mjere, količinu, prodajnu cijenu po jedinici mjere bez PDV-a i prodajnu vrijednost bez PDV-a.
- (5) Podaci navedeni u internom dokumentu o zaduženju moraju biti identični sa podacima iz isprave, odnosno potvrde o kvalitetu i usuglašenosti sa standardima, koja je izdana od strane nadležnog organa.
- Članak 13.
- U trgovačkoj knjizi za trgovinu na veliko vrši se sabiranje iznosa na svakoj strani knjige i tako dobiveni iznos prenosi na sljedeću stranu kao donos prethodne strane.
- Članak 14.
- (1) Trgovac na veliko vrši popis robe suglasno propisima o računovodstvu i poreskim propisima.
- (2) Stanje utvrđeno popisom uspoređuje se sa stanjem u trgovačkoj knjizi. Nastale razlike utvrđene popisom evidentiraju se u trgovačkoj knjizi. Vrijednost utvrđenog viška unosi se u kolonu zaduženja bez PDV-a, a vrijednost utvrđenog manjka u kolonu razduženja bez PDV-a.
- Članak 15.
- (1) Poslije izvršenih svih knjiženja za tekuću godinu zaključuje se trgovačka knjiga za trgovinu na veliko, a saldo se prenosi u narednu godinu kao početno stanje.
- (2) Zaključivanje trgovačke knjige za trgovinu na veliko ovjerava se potpisom odgovorne osobe i pečatom.
- Članak 16.
- Trgovac na veliko koji u svom računovodstvu vodi ažurno sve podatke vezane za nabavu i prodaju robe i obvezne elemente kalkulacije cijena propisane člankom 12. ovog pravilnika, nije obavezan voditi trgovačku knjigu na veliko ali je dužan u momentu inspeksijske kontrole za nabavljenu robu predočiti propisane obavezne elemente kalkulacije cijene.
- III - VOĐENJE TRGOVAČKE KNJIGE ZA TRGOVINU NA MALO - OBRAZAC TKM**
- Članak 17.
- (1) Trgovačke knjige za trgovinu na malo - Obrazac TKM sadrži najmanje sljedeće kolone:
- a) redni broj,
  - b) datum,
  - c) opis promjene,
  - d) zaduženje,
  - e) razduženje.
- Članak 18.
- (1) U trgovačkoj knjizi za trgovinu na malo knjiženje nabavke i prodaje robe vrši se na sljedeći način:
- a) u kolonu 1 upisuje se redni broj svakog pojedinačnog knjiženja,
  - b) u kolonu 2 upisuje se datum knjiženja poslovne promjene,

- c) u kolonu 3 upisuje se naziv broj i datum dokumenta o zaduženju, odnosno razduženju robe. Pri knjiženju nabavke robe pored ovih podataka upisuju se naziv i sjedište dobavljača i broj kalkulacije cijena,
- d) u kolonu 4 upisuje se ukupna vrijednost zaduženja robe po maloprodajnim cijenama sa ukalkuliranim PDV-om.
- 1) U kolonu 4 upisuju se i podaci o internom prijenosu (predispoziciji) robe i jednog u drugi prodajni objekt, promjeni cijena, vraćanja robe i slično, a na temelju odgovarajuće knjigovodstvene isprave.
  - 2) Evidentiranje prijenosa robe iz jednog u drugi prodajni objekt vrši se stomo knjiženjem u koloni 4 za prodajni objekt iz kojeg se roba predisponira a za isti iznos se u koloni 4 vrši zaduženje prodajnog objekta u koji se roba predisponira.
  - 3) Na temelju sačinjenog zapisnika o izmjeni cijena za iznos kojim se uvećava vrijednost robe, vrši se knjiženje kao i pri nabavci robe, a u slučaju smanjenja vrijednosti robe, vrši se storniranje crvenim stornom.
- e) u kolonu 5 upisuje se ukupan iznos dnevnog prometa na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava (iznos evidentiran na kontrolnoj traci, paragon - bloku ili drugom dokumentu o izvršenom prometu, odnosno razduženju).
- 1) U kolonu 5 upisuje se i maloprodajna vrijednost otpisa robe (kalo, rastur, kvar i lom), kao i manjka utvrđenog na zalihama, a na temelju odgovarajuće knjigovodstvene isprave.
  - 2) Razlika zbirna kolone 4 i kolone 5 je vrijednost zaliha u maloprodajnom objektu ili drugom maloprodajnom mjestu.
- Članak 19.
- (1) Za nabavljenu robu sačinjava se kalkulacija cijena za trgovinu na malo-Obrazac KCM, koja sadrži najmanje sljedeće podatke:
- a) naziv i sjedište trgovca,
  - b) naziv i sjedište prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta (odjela, odjeljenja, etaže i dr.),
  - c) broj kalkulacije,
  - d) datum sačinjavanja kalkulacije,
  - e) naziv i sjedište dobavljača, odnosno podatak da je roba isporučena iz vlastitog skladišta,
  - f) naziv, broj i datum dokumenta po kome je nabava izvršena, odnosno naziv, broj i datum internog dokumenta,
  - g) redni broj,
  - h) trgovački naziv robe,
  - i) jedinicu mjere,
  - j) količinu,
  - k) fakturu cijenu po jedinici mjere bez PDV-a,
  - l) fakturu vrijednost bez PDV-a,
  - m) zavisne troškove bez PDV-a,
  - n) nabavnu cijenu po jedinici mjere bez PDV-a,
  - o) nabavnu, odnosno vlastitu veleprodajnu vrijednost bez PDV-a,
  - p) stopu razlike u cijeni,
  - q) iznos razlike u cijeni,
  - r) prodajnu vrijednost proizvoda ili robe bez PDV-a,
  - s) stopu PDV-a,
  - t) iznos PDV-a,
  - u) maloprodajnu vrijednost sa PDV-om i
  - v) maloprodajnu cijenu sa PDV-om.
- (2) Trgovac koji stavlja u promet vlastite proizvode, maloprodajno mjesto zadužuje internim dokumentom koji sadrži najmanje trgovački naziv robe, jedinicu mjere, količinu, maloprodajnu cijenu po jedinici mjere i maloprodajnu vrijednost.
- (3) Podaci navedeni u internom dokumentu o zaduženju moraju biti identični sa podacima iz isprave, odnosno potvrde o kvalitetu i usuglašenosti sa standardima koja je izdana od strane nadležnog organa.
- (4) Trgovac koji nije PDV obveznik ne umanjuje nabavnu vrijednosti, kao i zavisne troškove za PDV (podaci pod k), l), m) i n). Ovi trgovci ne iskazuju podatke u alinejama s) i t), tako da su podaci u alinejama r) i u) identični (bez PDV-a). Također i maloprodajna cijena (pod v) ne sadržava PDV tog trgovca.
- (5) Trgovac koji nije PDV obveznik ne iskazuje niti vrši ukalkuliranje PDV-a.
- (6) Odgovorna osoba točnost izrade kalkulacije cijena ovjerava potpisom i pečatom.
- (7) Kalkulacija cijena sačinjava se prije stavljanja robe u promet.
- Članak 20.
- U trgovačkoj knjizi vrši se sabiranje iznosa na svakoj strani knjige i tako dobiveni iznos prenosi na sljedeću stranu kao donos prethodne strane.
- Članak 21.
- (1) Trgovac na malo popisuje robu suglasno propisima o računovodstvu i poreznim propisima.
- (2) Stanje utvrđeno popisom uspoređuje se sa stanjem u trgovačkoj knjizi. Nastale razlike utvrđene popisom osoba evidentira u trgovačkoj knjizi. Vrijednost utvrđenog viška unosi se u kolonu zaduženja, a vrijednost utvrđenog manjka u kolonu razduženja.
- Članak 22.
- (1) Poslije izvršenih svih knjiženja za tekuću godinu zaključuje se trgovačka knjiga za trgovinu na malo, a saldo se prenosi u narednu godinu, kao početno stanje.
- (2) Zaključivanje trgovačke knjige za trgovinu na malo ovjerava se potpisom odgovorne osobe i pečatom.
- IV - VOĐENJE TRGOVAČKE KNJIGE ZA TRGOVAČKE USLUGE - OBRAZAC TKU**
- Članak 23.
- (1) Trgovačka knjiga za trgovačke usluge - Obrazac TKU sadrži najmanje sljedeće kolone:
- a) redni broj,
  - b) datum knjiženja,
  - c) opis,
  - d) iznos naknade.
- Članak 24.
- (1) U trgovačkoj knjizi za trgovačke usluge knjiženje se vrši na sljedeći način:
- a) u kolonu 1 upisuje se redni broj svakog pojedinačnog knjiženja,
  - b) u kolonu 2 upisuje se datum knjiženja poslovne promjene,
  - c) u kolonu 3 upisuje se naziv, broj i datum dokumenta o izvršenoj trgovačkoj usluzi, te naziv i sjedište korisnika usluge,
  - d) u kolonu 4 upisuje se iznos ukupne vrijednosti naknade izvršenih trgovačkih usluga sa obračunatim PDV-om za obveznike PDV-a, dok osobe koje nisu PDV obveznici ne obračunavaju i ne iskazuju PDV.
- (2) Davatelji trgovačkih usluga čiji je predmet usluge skladištenje robe, dužni su osigurati evidenciju najmanje po

врсти - трговачком називу robe, jedinici mjere, količini i korisniku usluge, a koja se sačinjava na temelju vjerodostojnih isprava o prijemu i kretanju robe.

- (3) Davatelji usluge iznajmljivanja nosača zvuka i slike, dužni su voditi posebnu evidenciju o robi koja služi pružanju usluga i to po vrsti (trgovačkom nazivu) i količini, kao i evidenciju o korisnicima usluga.
- (4) Evidencija iz st. 2. i 3. ovog članka ne vodi se na Obrascu TKU.

Članak 25.

U trgovačkoj knjizi za trgovačke usluge vrši se sabiranje iznosa na svakoj strani knjige i tako dobiveni iznos prenosi na sljedeću stranu kao donos prethodne strane.

Članak 26.

- (1) Poslije izvršenih svih knjiženja za tekuću godinu zaključuje se trgovačka knjiga za trgovačke usluge.
- (2) Zaključena trgovačka knjiga za trgovačke usluge ovjerava se potpisom odgovorne osobe i pečatom.

Članak 27.

- (1) Odnos između davatelja franšize i primatelja franšize uređuje se ugovorom o franšizi.
- (2) Ukoliko primatelj franšize (trgovac) posluje u svoje ime i za svoj račun, dužan je da vodi trgovačku knjigu.
- (3) Ako primalac franšize posluje u više poslovnih jedinica, trgovačka knjiga se vodi u sjedištu svake poslovne jedinice.

Članak 28.

- (1) Komisionim uslugama u smislu ovog pravilnika podrazumijevaju se prodaja novih i upotrebljivanih pokretnih stvari (robe) u svoje ime, a za račun druge osobe (u daljem tekstu: komitenta), uz obračun naknade za izvršenu trgovačku uslugu.
- (2) Trgovac koji obavlja komisionu prodaju (u daljem tekstu: komisionar) evidentira izvršene trgovinske - komisione usluge u Obrascu TKU na način propisan čl. 24, 25 i 26. ovog pravilnika.
- (3) Komisionar - trgovac vodi i trgovačku knjigu prometa komisionom robom na Obrascu TKK.
- (4) Trgovačka knjiga prometa komisionom robom - Obrazac TKK sadrži najmanje sljedeće kolone:
  - a) redni broj,
  - b) datum knjiženja,
  - c) opis,
  - d) zaduženje,
  - e) razduženje.

Članak 29.

- (1) Komisionar je dužan da prije stavljanja robe u promet, preuzete od komitenta, izvrši evidentiranje na način propisan ovim pravilnikom.
- (2) Prijem robe u komisionu prodaju evidentira se u prijemnom - evidencionom listu komisione robe (Obrazac KP), na osnovu vjerodostojne dokumentacije o podrijetlu robe, u dva primjerka, od kojih jedan zadržava komisionar, a drugi se uručuje komitentu.
- (3) Pravne osobe i poduzetnici u svojstvu komitenta, podrijetlo robe komisionaru dokazuju otpremnicom ili drugim knjigovodstvenim dokumentom od kojih jedan primjerak zadržava komisionar, a fizička osoba u svojstvu komitenta prilaže kao dokaz o podrijetlu robe pismenu izjavu ovjerenu kod nadležnog organa koja sadrži podatke: ime i prezime fizičke osobe, jedinstven matični broj i adresu, a za robu koju daje u komision - naziv robe i količinu, a za tehničku robu - podatke o modelu, proizvođaču i serijskom broju.
- (4) Zaduzenje robe primljene u komisionu prodaju u Obrascu TKK vrši se na temelju podataka iz Obrazaca KP, a

razduženje robe evidentira se na temelju dokumenata o prodaji robe.

- (5) Povrat neprodane robe vraća se komitentu na temelju dokumenta o povratu, a evidentira se u koloni 4 Obrasca TKK storno zaduzenjem.
- (6) Komisionar koji nije registrirani PDV obveznik ne popunjava kolonu 9 Obrasca KP.
- (7) Popunjeni Obrazac KP potpisuje komisionar i komitent.

Članak 30.

Od fizičke osobe u komisionu prodaju ne mogu se uzeti prehrambeni artikli, farmaceutski i kozmetički proizvodi, cigarete i alkoholna pića i predmeti od dragocjenih metala.

Članak 31.

- (1) Izmjene cijena robe mogu se vršiti na zahtjev komitenta ili po odluci komisionara.
- (2) Izmjena cijena po zahtjevu komitenta vrši se na temelju zapisnika o izmjeni cijena u koji se pored podataka o komitentu unosi: naziv robe, jedinica mjere, količina robe koja se nalazi u komisionu u trenutku sačinjavanja zapisnika, cijena po kojoj je prethodno za tu robu izvršeno zaduzenje komisiona, novoutvrđena cijena i vrijednost robe po novoutvrđenoj cijeni i iznos razlike, koja je rezultat promjene cijene.
- (3) Zapisnik o promjeni cijena iz stavka (3) ovog članka potpisuju komitent i komisionar.
- (4) Ako su ukupni efekti promjene cijena negativni tada se vrši storno zaduzenje komisionara u Obrascu TKK, a kada su efekti pozitivni iznos povećanja prodajne vrijednosti robe primljene u komision, evidentira se kao zaduzenje u Obrascu TKK.
- (5) Izmjena cijena po odluci komisionara vrši se povećanjem ili smanjenjem komisione provizije, iznosa PDV-a i prodajne cijene robe sa PDV i provizijom, uz odgovarajuća knjiženja u TKK, a na temelju zapisnika o promjeni cijena.

Članak 32.

U prodajnom objektu komisiona roba mora biti na posebnim policama, posebnom dijelu poslovnog prostora ili na drugi način odvojena ako se u istoj prostoriji prodaje i vlastita trgovačka roba komisionara.

Članak 33.

- (1) Komisionar vrši popis robe suglasno računovodstvenim i poreznim propisima.
- (2) Stanje utvrđeno popisom na kraju obračunskog perioda uspoređuje se sa stanjem u Obrascu TKK, a utvrđeni višak unosi u kolonu zaduzenja, a vrijednost utvrđenog manjka u kolonu razduženja.

Članak 34.

- (1) Poslije izvršenih svih knjiženja za tekuću godinu vrši se zaključivanje TKK, a saldo se prenosi u narednu godinu, kao početno stanje.
- (2) Zaključena trgovačka knjiga prometa komisionom robom - Obrazac TKK ovjerava se potpisom odgovorne osobe i pečatom.

V - PRINCIP IDENTIČNOSTI TRGOVAČKIH I KNJIGOVODSTVENIH EVIDENCIJA

Članak 35.

Ako trgovac svoje poslovne evidencije vodi sustavom dvojnog knjigovodstva, obavezan je periodično, a najmanje jedanput godišnje uskladiti trgovačku knjigu sa odgovarajućim kontima glavne knjige u knjigovodstvenoj evidenciji trgovca.

**VI - ČUVANJE TRGOVAČKE KNJIGE I
DOKUMENTACIJE**

Članak 36.

Trgovačka knjiga čuva se najmanje deset godina po isteku poslovne godine, a dokumentacija na osnovu koje su vršena knjiženja u trgovačkoj knjizi najmanje pet godina po isteku poslovne godine na koju se ta dokumentacija odnosi.

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

- (1) Danom početka primjene ovog pravilnika trgovci su dužni da zaključe postojeće trgovačke evidencije i saldo zaduženja prenesu kao početno stanje.
- (2) Trgovci koji nemaju osigurane podatke propisane ovim pravilnikom (trgovački naziv robe, jedinica mjere, količina i cijena po jedinici mjere i dr.) dužni su da na dan početka

primjene ovog pravilnika, popišu robu tako da se ti podaci osiguraju.

Članak 38.

Danom početka primjene ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja trgovačke knjige ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/06).

Članak 39.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a početak se primjenjivati od 1.1.2016. godine.

Broj 01-02-1278/15
Studenoga 2015. godine
Mostar

Ministar
Zlatan Vujanović, v. r.

Образак КСВ

КАКУЛАЦИЈА ЦИЈЕНА БРОЈ _____

Naziv i sjedište trgovca _____
 Naziv i sjedište prodajnog objekta ili drugog
 Prodajnog mjesta _____
 Datum sačinjavanja kalkulacije _____

Naziv i sjedište dobavljača _____
 Naziv, broj i datum dokumenta po kome
 je nabavka izvršena _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Redni broj	Trgovački naziv proizvoda ili robe	Jed. mjere	Količina	Fakturna cijena po jedinici mjere bez PDV-a	Fakturna vrijednost bez PDV-a	Zavisni troškovi bez PDV-a	Nabavna cijena po jedinici mjere bez PDV-a	Nabavna vrijednost bez PDV-a	Stopa razlike u cijeni	Iznos razlike u cijeni	Prodajna vrijednost proizvoda ili robe bez PDV-a	Prodajna cijena bez PDV-a

М.П.

Odgovorno lice

Образак КСМ

1	Redni broj
2	Trgovački naziv robe
3	Jed. mjere
4	Količina
5	Fakturna cijena po jedinici mjere bez PDV-a
6	Fakturna vrijednost bez PDV-a
7	Zavisni troškovi bez PDV-a
8	Nabavna cijena po jedinici mjere bez PDV-a
9	Nabavna, odnosno veleprod. vrijednost bez PDV-a vlastita
10	Stopa razlike u cijeni
11	Iznos razlike u cijeni
12	Prodajna vrijednost proizvoda ili robe bez PDV-a
13	Stopa PDV-a
14	Iznos PDV-a
15	Maloprodajna vrijednost sa PDV-om
16	Maloprodajna cijena sa PDV-om

M.P.

Odgovorno lice

Образак TKV

Red. br.	Datum	Opis	Zaduženje	Razduženje	Odobreni rabat
1.	2.	3.	4.	5.	6.
SVEGA					

Образак TKM

Red. br.	Datum	Opis	Zaduženje	Razduženje
1.	2.	3.	4.	5.
SVEGA				

Образак TKU

Red. br.	Datum knjiženja	OPIS	IZNOS NAKNADE
1.	2.	3.	4.
SVEGA			

Образак ТКК

Red. br.	Datum knjiženja	Opis	Zaduženje	Razduženje
1.	2.	3.	4.	5.
SVEGA				

Образак КР

Redni broj	Naziv robe	Datum prijema robe	Jed. mjere	Količina primljene robe	Vrijednost koja pripada komitentu		Ukupna provizija	Iznos PDV-a	Prodaj. vrij. robe sa PDV-om	Prodajna cijena robe sa PDV-om i provizijom
					Po jed. proizvoda	Za ukupnu količinu				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Svega										

За комитента

За комисионара